

Program hösten 2026

Syntolkat utbud av teater, dans, arkiv, film, konst och kulturarv i Västmanland

Ett programblad från Region Västmanland i samarbete med Länskulturinstitutionerna, kommunerna, Riksteatern Västmanland och Synskadades riksförbund.

Med reservation för ändringar.

Innehåll

Om syntolkning	4
Konst och kulturhistorisk vandring	7
Filmvisning: Elektra bio	9
Flesh Chariots / Chariots of Flesh	11
Galileis liv av Västmanlands Teater	13
En stjärta på himlen, Gud Hund eller Boll	15
Bilden av Dorian	17
Uppvaknandet	19
Guldkorn från arkiven	21
Allmän information	22
Sugen på att läsa?	23
Är du i behov av punktskrift?	23
Syntolkad film på bio via MovieTalk	24
Symboler med stöd	24
Västmanlands taltidning	26

Om syntolkning

Vad är syntolkning?

Syntolkning gör det möjligt för personer med synnedsättning att kunna uppleva ett kulturevenemang som till exempel film, teater eller konst. Syntolkning är ett komplement till det man kan lyssna sig till. Det är en beskrivning av det som gestaltas visuellt. Det kan handla om miljöer, kläder och ansiktsuttryck. Tolken väljer att berätta om det som syns och som är viktigt för handlingen.

Hur går syntolkning till?

Du kan nu se många svenska filmer i din mobiltelefon. Det finns appar för bio där du kan söka efter filmer med syntolkning. Du laddar ner appen i din mobil.

Scenföreställningar och konst livetolkas fortfarande. Vissa filmer syntolkas också live. Om du har en synnedsättning kan du låna en liten mottagare och ett headset. Då kan du höra syntolkens röst direkt i dina hörlurar.

Syntolken använder en mikrofon och sänder sin röst trådlöst till dig. Ljudet och musiken från scenen eller filmen påverkas inte av syntolkningen.

Varför finns syntolkning?

Syntolkning är en viktig förutsättning för att personer med synnedsättning ska kunna ta del av länets kulturutbud.

Vilka kulturevenemang är syntolkade?

Aktuellt utbud av syntolkade evenemang i Västmanland hittar man på **regionvastmanland.se/utveckling** samt på respektive kulturinstitutions webbplats.

Varje termin tas ett program med syntolkad kultur fram av länets arrangörer, det vill säga kulturinstitutioner, teaterföreningar och biografer i samråd med representanter för personer med synnedsättning. Arbetet samordnas av Region Västmanland. De flesta syntolkade arrangemang är öppna för alla, även seende. Det kostar inget extra att nyttja syntolkade tjänster men man bör anmäla sig i förväg.

Vill du veta mer?

Kontakta Region Västmanland – Kulturutveckling
kulturutveckling@regionvastmanland.se

Konst och kulturhistorisk vandring i Kopparlunden

Arrangör: Västmanlands läns museum och Västerås konstmuseum

Följ med på en syntolkad vandring i Kopparlunden. Tillsammans utforskar vi konst och kulturhistoria i området. Vad är det för hus som står på taket till Culturen? Vad var det för hemskt som hände 1917?

Information

Tid: Tisdag 1 september, klockan 17.00

Plats: Kopparlunden, Sintervägen 6, Västerås

Samlingsplats: Utanför Culturen

Pris: Kostnadsfritt

Längd: 1 timme

Anmälan: Senast 31 augusti till lena.engstrom@regionvastmanland.se eller 021-17 33 23

HÄR VÄLJER

FILM

Filmvisning: Elektra bio

Arrangör: Elektra bio i samarbete med Film Västmanland.

Mer information om film och tid kommer att spridas av Synskadades Riksförbund (SRF).

Information

Tid: Lördag 19 september

Plats: Elektra bio, Sintervägen 6, Västerås

Samlingsplats: Vid entrén

Pris: Kostnadsfritt

Anmälan: Senast 4 september till vastmanland@srf.nu eller 021-83 05 12

Fotograf: Carl Thorborg

DANS

Flesh Chariots / Chariots of Flesh av Cullberg

Arrangör: Västmanlandsmusiken i samarbete med Riksteatern Västerås

Den prisbelönta New York-baserade koreografen Faye Driscoll gör sitt första samarbete med Cullberg. Resultatet är en intensiv och fysisk dansföreställning för alla sinnen, med femton dansare på scen.

I en tid där mycket av det vi upplever sker via skärmar vill föreställningen ta oss tillbaka till något mer direkt och kroppsligt. Här står det levande mötet i centrum. På scenen rör sig dansarna tätt tillsammans – de glider in i och ur varandra, möts, krockar och förändras. Kropparna bildar ständigt nya bilder och formationer, som en målning i rörelse. Ibland är allt stilla, ibland kaotiskt. Gruppen skiftar mellan att vara sammansmält och uppsplittrad, som en levande organism.

Information

Tid: Tisdag 6 oktober, klockan 19.00

Plats: Västerås Konserthus, stora salen, Kopparbergsvägen 1, Västerås

Samlingsplats: Konserthusets foajé, till höger innanför entrédörrarna

Pris: 100–395 kronor

Längd: 1 timme och 30 minuter

Anmälan: Senast 15 september till vastmanland@srf.nu eller 021-83 05 12. Minst tre deltagare krävs.

Övrigt: Syntolken möter er innanför entrén klockan 18.00. Ni får kort information om föreställningen samt utrustning. 18.30 är det en allmän introduktion för alla. Hämta ut era biljetter innan ni går dit.

Fotograf: Markus Gårder

TEATER

Galileis liv av Västmanlands Teater

Arrangör: Västmanland Teater

Bertolt Brechts klassiker om fake news, opposition och modet att stå för sanningen är en svindlande resa genom självaste existensen och in i maktens mörkaste korridorer.

Det är historien om mannen som flyttade jorden – och skakade världsordningen i grundvalarna. Vad händer när den saknade pusselbiten hittas, och raserar allt vi trott på?

Galileo Galilei är vetenskapsmannen som med teleskopet som vapen vågar höja blicken. Hans omvälvande upptäckt befäster det otänkbara: Jorden är inte alltings centrum. Men i en tid där kyrkan och makten äger sanningen är den lärde i den mest utsatta av positioner, och ju längre upp i makttrappan han kliver ökar risken att Galileis sanning går i graven – med honom.

Information

Tid: Lördag 10 oktober, klockan 15.00

Plats: Västmanland Teater, stora scenen, Slottsgatan 11, Västerås

Samlingsplats: Foajén, klockan 13.50

Pris: 320–395 kronor

Längd: 2 timmar och 45 minuter inklusive 30 minuter paus

Anmälan: Senast 1 oktober till vastmanland@srf.nu eller 021-83 05 12

Övrigt: Medlemskap i Riksteatern ger rabatt på biljetter på Västmanlands Teater föreställningar

TEATER

En stjärt på himlen, Gud Hund eller Boll av Cecilia Frode

Arrangör: Sala teaterförening - en del av Riksteatern

Föreställningen, som även kallas ”En stjärt på himlen, Gud Hund eller Boll”, är en tvåaktsproduktion med musikaliska inslag där publiken möter en mogen kvinna med stor pondus som reflekterar över vardagens märkliga sanningar, relationer och hur vi bemöter både oss själva och andra. Den kombinerar humor, filosofi och värme och bjuder på en lekfull resa genom hopp, tillhörighet och mänskliga behov av mening.

Tematiskt handlar föreställningen om att vilja vara del av ett sammanhang, känna sig unik, sträva efter lycka och balans mellan egna ambitioner och omtanke om andra. Den nya versionen, omarbetad 2022, erbjuder en mer personlig och nära upplevelse, vilket gör den tidlös och fortsatt relevant.

Information

Tid: Lördag 24 oktober, klockan 17.00

Plats: Folkets hus, Borgmästaregatan 1, Sala

Samlingsplats: Foajén, klockan 16.10

Pris: 250 kronor, eller 200 kronor med scenpass.
Under 26 år: 120 kronor respektive 100 kronor.

Längd: 1 timme och 55 minuter

Anmälan: Senast 14 oktober till vastmanland@srf.nu eller 021-83 05 12. Minst tre deltagare krävs.

Övrigt: Medlemskap i Riksteatern ger rabatt på biljetter på Västmanlands Teater föreställningar

Fotograf: Amandah L'Narte

TEATER

Bilden av Dorian av Västmanlands Teater

Arrangör: Västmanland Teater

Bilden av Dorian är en lustfylld, mörk och tankeväckande föreställning inspirerad av Oscar Wildes klassiska roman Dorian Grays porträtt, placerad i en samtida skolmiljö. När en mellanstadiekille plötsligt försvinner finns bara ett konto på sociala medier kvar med en enda bild, en bild som påverkar alla som ser den. Genom omgivningens berättelser växer bilden fram av Dorian, en pojke som ville leva mer, känna mer och vara mer, men som i sitt sökande efter sanning, skönhet och tillhörighet drogs mot något mörkare.

Föreställningen utforskar frågor om identitet, moral, lust, skam och längtan i en tid där sociala medier, konst och verklighet flyter samman. Den skildrar hur unga människor försöker förstå sig själva och hitta sin plats i en värld där gränsen mellan det äkta och det falska blivit allt mer otydlig.

Information

Tid: Måndag 26 oktober, klockan 18.00

Plats: Västmanland Teater, lilla scenen, Slottsgatan 11, Västerås

Samlingsplats: Foajén, 17.10

Pris: 50–130 kronor

Längd: 45–60 minuter

Anmälan: Senast 16 oktober till vastmanland@srf.nu eller 021-83 05 12. Minst tre deltagare krävs.

Övrigt: Medlemskap i Riksteatern ger rabatt på biljetter till Västmanlands Teater föreställningar.

Fotograf: Markus Gårder

TEATER

Uppvaknandet av Västmanland Teater

Arrangör: Hallstahammars Riksteaterförening

Efter tjugofem år har Josefine äntligen lyckats lämna Knutbysekten och flyttar tillsammans med sin familj till Västerås för att bygga upp ett nytt och fritt liv. Men att leva i ”frihet” är inte så enkelt då hon mentalt känner sig som den fjortonåring hon en gång var då hon träffade den karismatiska ledaren – “Kristi brud”. Precis som en fånge, som just blivit släppt från fängelset, har Josefine svårt att ta egna beslut och lita på sina egna tankar. För att kunna gå vidare i sitt liv måste hon bearbeta det hon hänt.

Uppvaknandet är en drabbande monolog baserad på Josefine Frankners unika livshistoria. Det är en berättelse om de dolda mekanismerna bakom kontrollerat tänkande och den svåra resan mot att återerövra det fria ordet.

Information

Tid: Söndag 27 november, klockan 18.00.

Plats: Sagabiografen, Storgatan 12, Hallstahammar

Samlingsplats: Teaterfoajén 17.10

Pris: Ordinarie 250 kronor, med scenpass 200 kronor, ungdom 50 kronor

Längd: Cirka 90 minuter, inklusive paus

Anmälan: Senast 17 november till vastmanland@srf.nu eller 021-83 05 12. Minst tre deltagare krävs.

Övrigt: Föreställningen turnerar i länet hösten 2026 och spelas på Västmanlands Teater våren 2027 då den också syntolkas. Medlemskap i Riksteatern ger rabatt på biljetter på Västmanlands teater.

Soldat Modig firar sin 100-årsdag. Året är 1926.
Fotograf: Emil Wiggård. Bildkälla Västerås stadsarkiv.

ARKIV

Guldorn från arkiven

Arrangör: Västerås stadsarkiv

Följ med på en berättelse som tar avstamp i några av de människor som formade Västerås för över hundra år sedan och se deras liv i ett större historiskt sammanhang. Under visningen får vi bland annat möta statdrängen som miste livet i Spanska sjukan, världsmästaren i landsvägscyckling som satte staden på kartan och mjölnareänkan som en gång stod mellan stadens politiker och bildandet av ASEA.

Information

Tid: Torsdag 3 december, klockan 17.00

Plats: Västerås stadshus

Samlingsplats: Inne i stadshusentrén kl. 16.50

Pris: Kostnadsfritt

Längd: 75 minuter

Anmälan: Senast den 30 november till camilla.hjelm@vasteras.se eller 021-39 19 90. Begränsat antal platser, högst 12 personer inklusive ledsagare. Minst tre deltagare krävs.

Övrigt: Arkivlokalerna saknar hörselslinga. Det finns trösklar i arkivdepån.

Allmän information

Varmt välkommen att ta del av ett eller flera syntolkade kulturarrangemang i Västmanland! Utbudet är framtaget av regionen, kommuner och kulturinstitutioner i Västmanland i samarbete med Västmanlands SRF-distrikt. Programmet gäller med reservation för ändringar. Observera att man inte behöver vara medlem i SRF eller US för att anmäla sig till evenemangen. Programmen är öppna för alla.

Anmälan vid teaterföreställning

Anmäl dig i god tid till den kontaktperson som ansvarar för aktiviteten. Anmälan är bindande till teaterföreställningarna. Fråga vid anmälan vilken tid det är samling. Håll isär antal som önskar nyttja syntolk och ledsagare. Först till kvarn gäller. Observera att om anmäld person inte kommer på bokad teaterföreställning debiteras personen via SRF:s ombud.

På plats

När du kommer till något av programmen möter du en av våra utbildade syntolkare, en pedagog, eller en funktionär. Vi önskar att man anmäler sig innan, se respektive arrangemang.

Utrustning

Utrustning finns att låna på plats, men ta gärna med egna hörlurar med 3,5 mm kontakt.

Läs mer på respektive webbsida

Gå in på respektive kulturinstitutions sida för att läsa mer.

- vastmanlandsteater.se
- vastmanlandsmusiken.se
- vastmanlandslansmuseum.se
- vasteraskonstmuseum.se
- elektrabio.se

Sugen på att läsa?

Om du har svårt att läsa tryckt text har du rätt att låna talböcker. Talböcker är vanliga böcker som du lyssnar på. De finns att låna på alla bibliotek. Du kan ladda ner talböcker för att lyssna i din mobiltelefon, läsplatta, dator. På bibliotek kan du också låna svenska DVD-filmer med syntolkning.

Kontakta ditt närmast bibliotek eller gå in på Bibliotek i Västmanlands webbplats för mer information:
bibliotekivastmanland.se/start/lasa-pa-olika-satt

Är du i behov av punktskrift?

Via Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) kan du beställa syntolkade program i punktskrift. Läs mer på **mtm.se**, sök på *Egen nedladdning*. Du kan även kontakta dem via telefon eller mail.

Telefon: 040-653 27 20
Mail: punktskrift@mtm.se

Syntolkad film på bio via MovieTalk

Flera filmer per år syntolkas digitalt och kan lyssnas på via mobiltelefon. På Elektra Bio i Västerås (Sintervägen 6) kan du få hjälp att starta syntolkningen via appen MovieTalk. Ladda ned appen i förväg och ta med egna hörlurar.

Så gör du:

1. Öppna MovieTalk och välj aktuell film.
2. Ladda ned ljudfilen för BIO innan filmen börjar.
3. Lyssna gärna på den 3–5 minuter långa introduktionen.
4. Starta syntolkningen och låt mobilen synkronisera med filmens ljud.

Sätt mobilen på flygplansläge under visningen. Om du är patient på Synenheten vid Västmanlands sjukhus Västerås kan du även få stöd och träning i att använda digital syntolkningsteknik.

Symboler med stöd

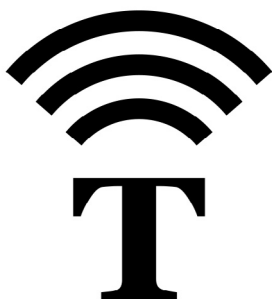
Här vill vi informera om de symboler som Sveriges Television och TV4 gemensamt tagit fram, som tydligare ska visa vilka filmer och TV-program som har särskilda hjälpmedel. Med all säkerhet kommer dessa symboler att bli alltmer använda i framtiden och förhoppningsvis kan de bli standard. I vårt program är det symbolen för syntolkning och i vissa fall textning som är aktuella.

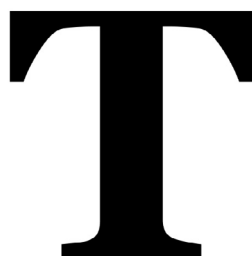
Tecknet betyder Syntolkat

Tecknet betyder Teckentolkat

Tecknet betyder Uppläst text

Tecknet betyder Textat

Västmanlands taltidning

– Nyheter som hörs

Västmanlands Taltidning producerar nio lokala taltidningar och vänder sig till dig som bor i Västmanlands län och har en synnedsättning eller svårigheter att läsa tryckt text.

Kostnadsfri prenumeration

En prenumeration på Västmanlands Taltidning är kostnadsfri och taltidningen distribueras via Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) som också ser till att du får en mottagare, utbildning på den och support via Taltidningshjälpen.

Västmanlands Taltidning utgår från vad som händer i kommunen och kommer ut en gång i veckan.

Där kan du exempelvis:

- höra om politiska beslut i kommunen och regionen
- få information om aktuella lokala evenemang
- lyssna på intervjuer och reportage om aktuella händelser
- inslag om synskadefrågor och hjälpmedel
- nyheter från kändisvärlden och boktips.

Kontakta oss gärna på

vastmanlandstaltidning.se
taltidningen@regionvastmanland.se
021-481 82 70 eller 021-481 82 72

